

آیین‌نامه اجرایی رعایت اخلاق در پژوهش و پیشگیری از تخلفات پژوهشی

مرکز تحقیقات بیماری‌های غیرواگیر

ماده ۱- هدف

به منظور ارتقای سلامت پژوهش، تضمین رعایت اصول اخلاق در پژوهش، صیانت از حقوق پژوهشگران، آزمودنی‌ها و جامعه، پیشگیری از تخلفات پژوهشی و اجرای ضوابط و مقررات ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، این آیین‌نامه در مرکز تحقیقات بیماری‌های غیرواگیر تدوین و لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۲- دامنه شمول

مفاد این آیین‌نامه برای کلیه اعضای هیئت علمی، پژوهشگران، دانشجویان، پژوهشیاران، کارکنان و سایر افرادی که در اجرای طرح‌های پژوهشی مرکز مشارکت دارند، لازم‌الاجرا است.

ماده ۳- اصول اخلاق در پژوهش

مرکز تحقیقات متعهد به رعایت اصول زیر در تمامی فعالیت‌های پژوهشی است:

۱. رعایت صداقت، امانت‌داری و شفافیت در انجام و انتشار پژوهش.
۲. پرهیز از جعل، تحریف، حذف یا دستکاری داده‌های پژوهشی.
۳. رعایت حقوق مالکیت فکری و استناد صحیح به منابع علمی.
۴. رعایت معیارهای صحیح نویسندگی مقالات و سایر آثار علمی.
۵. حفظ محرمانگی اطلاعات پژوهش و اطلاعات شرکت‌کنندگان.
۶. اخذ رضایت آگاهانه در پژوهش‌های انسانی و رعایت حقوق آزمودنی‌ها.
۷. رعایت اصول اخلاقی در پژوهش‌های حیوانی مطابق مقررات مربوط.
۸. اعلام و مدیریت تعارض منافع احتمالی.

ماده ۴- الزامات اجرایی

تمامی طرح‌های پژوهشی مشمول، پیش از آغاز اجرا، موظف به اخذ تأییدیه کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه می‌باشند.

هیچ طرح پژوهشی بدون اخذ مجوزهای قانونی و اخلاقی وارد مرحله اجرا نخواهد شد.

مسئول هر طرح پژوهشی موظف به رعایت کامل ضوابط اخلاق در تمام مراحل اجرا، تحلیل داده‌ها و انتشار نتایج است.

مرکز تحقیقات بر رعایت اصول اخلاق در پژوهش نظارت مستمر خواهد داشت.

ماده ۵- پیشگیری از تخلفات پژوهشی

به منظور پیشگیری از تخلفات پژوهشی، اقدامات زیر انجام می‌شود:

اطلاع‌رسانی مستمر ضوابط اخلاق در پژوهش به پژوهشگران.

برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی اخلاق در پژوهش.

بررسی اصالت آثار علمی و پیشگیری از سرقت علمی.

جلوگیری از انتشار تکراری، نویسندگی صوری، جعل و تحریف داده‌ها.

رسیدگی به گزارش‌های تخلفات پژوهشی مطابق آیین‌نامه‌های ابلاغی وزارت بهداشت و دانشگاه.

ماده ۶- مسئولیت‌ها

الف) رئیس مرکز تحقیقات مسئول حسن اجرای این آیین‌نامه است.

ب) شورای پژوهشی مرکز بر اجرای مفاد این آیین‌نامه نظارت نموده و در صورت لزوم پیشنهادهای اصلاحی ارائه خواهد کرد.

ج) تمامی پژوهشگران موظف به رعایت کامل مفاد این آیین‌نامه هستند.

ماده ۷- پایش و بازنگری

این آیین‌نامه حداقل هر سه سال یکبار یا در صورت ابلاغ قوانین و مقررات جدید، توسط شورای پژوهشی مرکز مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

ماده ۸- مستندات اجرایی

به منظور اجرای این آیین‌نامه، مرکز تحقیقات نسبت به نگهداری مستندات زیر اقدام می‌نماید:

تأییدیه‌های کمیته اخلاق در پژوهش؛

مستندات آموزشی و کارگاه‌های اخلاق در پژوهش؛

سوابق بررسی و رسیدگی به تخلفات پژوهشی (در صورت وجود)؛

گزارش‌های پایش اجرای ضوابط اخلاق در پژوهش.